

ВАКЦИНАЦІЯ

Дайджест

Випуск №4 (01/06.2024)

в Україні та світі

Важливі факти про вакцинацію.

Вакцини можуть допомогти у вирішенні проблеми стійкості до антимікробних препаратів.

1 Вакцини сповільнюють або пригнічують еволюцію резистентності до антимікробних препаратів

• Використання антимікробних препаратів сприяє селекції (відбору) стійких (резистентних) мікробів. У такий спосіб, якщо людину щепити проти певного збудника, вона з меншою ймовірністю потребуватиме лікування, а отже, менша ймовірність розвитку резистентності.

2 Вакцини запобігають інфекціям і формують колективний імунітет

• Вакцини можуть запобігти широкому спектру інфекцій, включно з бактеріальними інфекціями, отриманими у повсякденному житті загалом, або, що ще гірше, інфекціями, підхопленими в лікарнях (госпітальні інфекції). Госпітальні інфекції є більш небезпечними, оскільки вони заражають людей, які вже хворіють і мають ослаблену імунну систему.

• Формування колективного призводить до зменшення ризиків інфікування та розвитку резистентності.

3 Вакцини можуть зменшити ризик нераціонального, помилкового використання антибіотиків при вірусних захворюваннях

• Антибактеріальні препарати часто необґрунтовано чи помилково призначають при вірусних інфекціях. Наприклад, коли призначають антибіотики «про всяк випадок». Вакцини можуть попередити вірусні інфекції і, у такий спосіб, попередити ситуацію, при якій могли б призначити антибіотик.

4 Існують переконливі докази того, що вакцини знижують резистентність до антимікробних препаратів (AMR)

• Дослідження One Health Trust виявили, що:

- Індонезія: при досягненні 85% охоплення пневмококовою кон'югованою вакциною (PCV) протягом двох років, а потім 99% охоплення протягом трьох років, потенційно попередило невдачі антибіотикотерапії на 13,8%.
- Збільшення охоплення PCV дозволило запобігти приблизно 718 100 призначенням, що призвело до зниження на 27,8% смертей, пов'язаних з AMR, у період з 2011 по 2017 рік.
- Ротавірусні вакцини з охопленням 77% дітей віком до двох років у 18 країнах із низьким і середнім рівнем доходу (LMIC) можуть щорічно запобігати 13,6 мільйонам (31%) епізодів діареї після лікування антибіотиками.
- Охоплення у 70% PCV серед дітей віком до двох років у 18 країнах з низьким і середнім рівнем доходів могло б щорічно попередити 23,8 мільйонам гострих респіраторних інфекцій, які лікуються антибіотиками.

5 Щоб справді усвідомити вплив вакцинації, необхідно дотримуватися рекомендованого календаря щеплень

• Кількість дітей, які не були охоплені щепленнями за календарем, відомих як діти з «нульовою дозою», скоротилася з 18,1 мільйона у 2021 році до 14,3 мільйона у 2022 році. Однак це все ще перевищує рівень до пандемії 2019 року, який становив 12,9 мільйонів дітей із «нульовою дозою».

• Хоча охоплення третьою дозою вакцини проти дифтерії, правця та кашлюку (КДПЗ) відновилося до 84% у 2022 році, все одно 205 мільйонів дітей залишаються незахищеними від інфекцій, яким можна запобігти за допомогою вакцини.

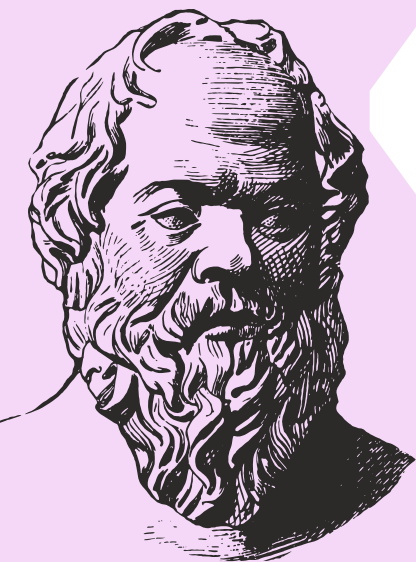
Експертна позиція.

GAVI, Альянс вакцин

Позиція GAVI (травень, 2024) «Вакцини: ключовий інструмент для боротьби зі стійкістю до антимікробних препаратів (AMR)».

Позиція GAVI містить кілька важливих рекомендацій, зокрема щодо інтегрування вакцинації в національні стратегії боротьби з антимікробною резистентністю та забезпечення узгодженості планів впровадження вакцин і інструментів контролю AMR. У документі також міститься заклик до посилення систем нагляду в рамках боротьби з антимікробною резистентністю для збору більш точних даних про антимікробну інфекцію та фактори, що сприяють антимікробній резистентності, включаючи профілактичну роль імунізації.

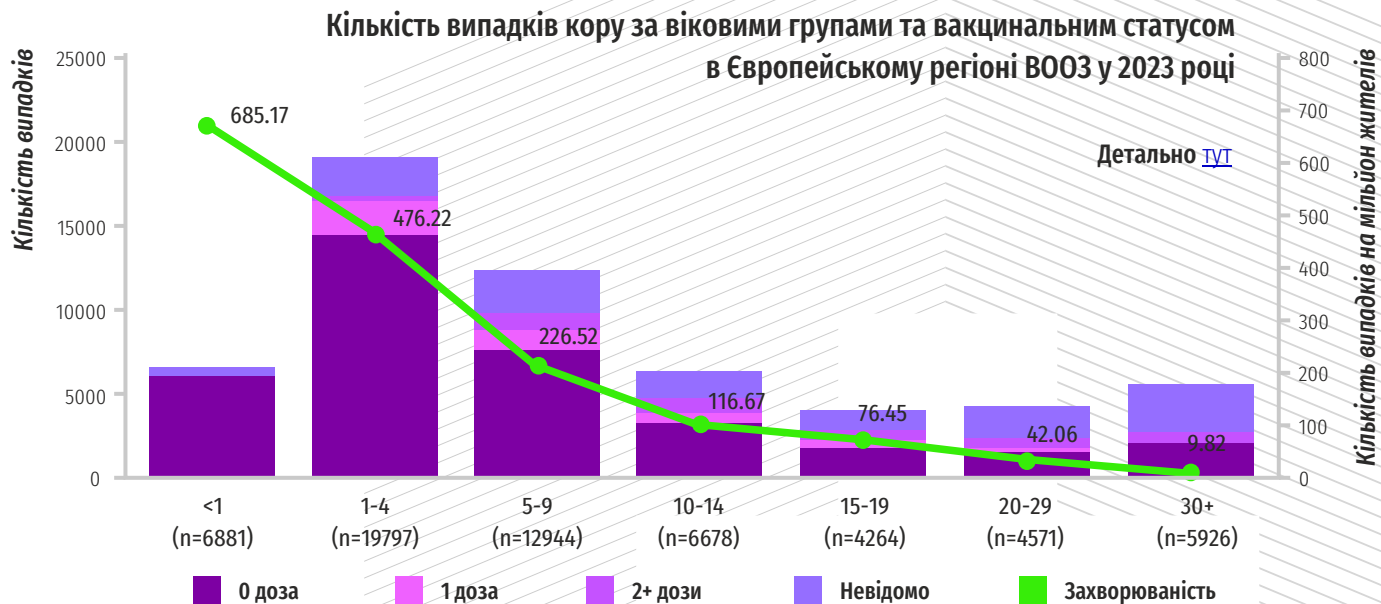
Детально [ТУТ](#)

«Перша сходинка до щастя – здоров'я».

(Сократ, (469 – 399 до н.е.), грецький філософ)

Інфекційні захворювання.

ВООЗ підтвердила перший в історії людства летальний випадок у наслідок інфекції вірусом пташиного грипу H5N2

Всесвітня організація охорони здоров'я оголосила про першу в історії смерть, пов'язану з підтвердженим випадком зараження людини вірусом пташиного грипу А(H5N2).

24 квітня в Мексиці помер 59-річний чоловік після появи лихоманки, задишки, діареї, нудоти та загального дискомфорту. Це був перший лабораторно підтверджений випадок зараження людини підтипом пташиного грипу А(H5N2) і перше зараження людини вірусом Н5, що зареєстроване в Мексиці. У ВООЗ повідомили, що жертва не контактувала з птицею чи іншими тваринами. Наразі виявлено випадки пташиного грипу у таких ссавців, як тюлені, єноти, ведмеді та серед великої рогатої худоби, переважно через контакт

із зараженими птахами. Вчені стежать за змінами вірусу, які можуть свідчити про те, що він «адаптується» до легшого поширення серед людей.

Детально [ТУТ](#)

Виявлено сказ в домашнього кота на Київщині

У кота, що проживав у приватній садибі Білоцерківського району, було виявлено сказ. Про це повідомило Головне управління Держпродспоживслужби в Київській області.

Детально [ТУТ](#)

Новини науки.

Вакцини допоможуть підвищити рівень виживаності протягом «наступних десятиліть і більше» для пацієнтів з меланою та раком молочної залози.

Лікарі почали дослідження першої у світі персоналізованої мРНК-вакцини від меланоми. У дослідженні, що проводиться під керівництвом фонду NHS Hospitals University College London (UCLH), продемонстровано суттєве зниження ризику рецидиву у пацієнтів з меланою. Так, пацієнти, які отримали вакцину після видалення меланоми 3 або 4 стадії, мали на 49% менший ризик смерті або рецидиву хвороби через три роки. Ці дані були представлені на найбільшій у світі онкологічній конференції (ASCO). Цю вакцину, що відома як мРНК-4157 (V940), розробляють індивідуально для кожного пацієнта. Вона «навчає» його організм розпізнавати та знищувати будь-які ракові клітини, що залишилися, та запобігає рецидиву хвороби.

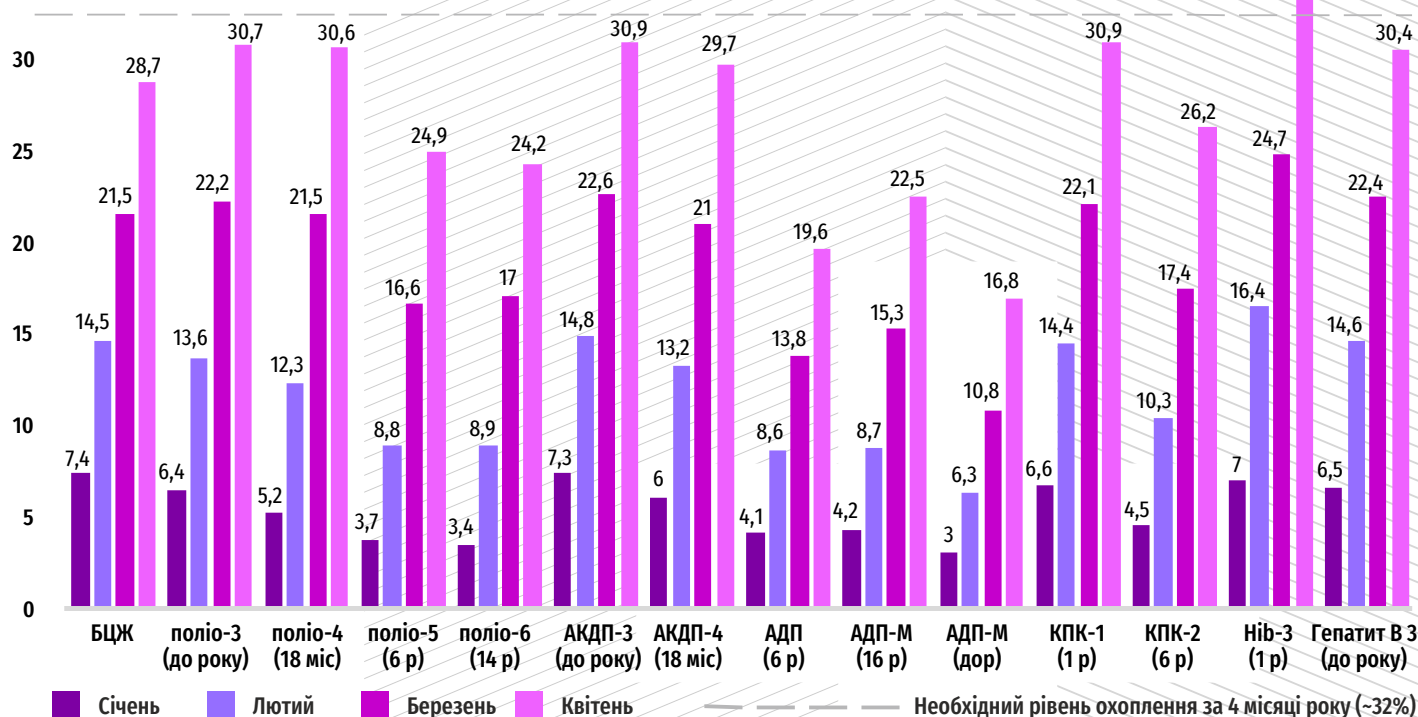
Зразок пухлини видаляють під час операції пацієнта з подальшим секвенуванням ДНК і використанням штучного інтелекту. У результаті отримують вакцину, що відповідає пухлині цього пацієнта.

Друге дослідження, що було представлено на ASCO, проводять під організаційним керівництвом Віденського університету. Науковці виявили, що вакцини проти раку молочної залози можуть значно покращити виживаність пацієнтів після операції. У дослідженні взяли участь 400 пацієнтів з раною стадією раку грудей. Половині перед операцією ввели вакцину для стимуляції імунної системи. Через сім років 81% пацієнтів, які отримали вакцину, не мали рецидивів раку молочної залози, у порівнянні з 65% тих, хто отримував стандартну допомогу.

Більше [ТУТ](#)

Рутинна вакцинація.

Охоплення профілактичними щепленнями за чотири місяці 2024 року, % (з наростаючим підсумком)

Світова практика.

В США вперше у світі схвалили мРНК-вакцину проти РСВ-інфекції

Управління з контролю за харчовими продуктами й ліками США (FDA) схвалило mRESVIA (mRNA-1345) – першу мРНК-вакцину проти інфекції, що зумовлена респіраторно-синцитіальним вірусом (RSV) – для дорослих віком від 60 років для запобігання захворюванням нижніх дихальних шляхів.

Схвалення було здійснене за результатами клінічного дослідження ConquerRSV – мультицентрового дослідження із залученням приблизно за 37 000 дорослих учасників у 22 країнах. Ці результати були опубліковані в The New England Journal of Medicine ([pdf](#))

Більш детально [ТУТ](#)

«Гарячі» запитання.

Якщо дитина не мала щеплень та перехворіла на коклюш, то чи потрібно її вакцинувати? І чи потрібно продовжити вакцинацію проти коклюшу, якщо вона перехворіла?

Так, потрібно. Коли людина хворіє на коклюш, її організм виробляє природний імунітет. Однак тривалість такого імунітету є обмеженою. Тому людям, які перехворіли на коклюш, все одно рекомендують робити планову вакцинацію проти кашлюку чи розпочати її, якщо раніше щеплення не були проведені. Огляда опублікованих даних про тривалість імунітету демонструє, що імунітет, сформований в результаті інфекції, проти кашлюку слабшає через 4–20 років. **Більше [ТУТ](#)**

Коли дорослий після ревакцинації АДП-М може отримати щеплення комбінованою вакциною АаКДП-М?

Дорослі можуть отримати 1 дозу вакцини АаКДП-М (dТра) принаймні через 4 тижні після дози вакцини АДП-М (dТ). Дослідження демонструють, що короткі інтервали між дозами не пов'язані з посиленням реакцій у місці ін'єкції. **Більше [ТУТ](#)**

На який документ посилатися в Україні при вирішенні питання вакцинації проти кашлюка дитини, яка вже перехворіла?

На наказ МОЗ України від 16.09.2011 № 595 «Про порядок проведення профілактичних щеплень в Україні та контроль якості й обігу медичних імунобіологічних препаратів» (зі змінами). У розділі II «Порядок проведення профілактичних щеплень», 1. Щеплення за віком, індекс 1 зазначено «Перенесений кашлюк в анамнезі не є протипоказанням до вакцинації проти цієї хвороби.» **Більше [ТУТ](#)**

Знання.

18th Vaccine Congress

8 – 11 вересня 2024 в Лісабоні (Португалія) буде проведений 18-й конгрес з вакцин.

Організатор конгресу – журнал «Vaccine», що є провідним виданням для тих, хто цікавиться наукою про вакцини. Конгрес збере провідних експертів з усього світу, щоб поділитися останніми передовими відкриттями в цій галузі.

Рання пільгова реєстрація для участі - до 12 липня 2024 р. Кінцевий термін надсилання постерів і тез - 26 липня 2024 р.

Більше інформації про конгрес [тут](#)

Події.

В Україні на Національному порталі з імунізації запущений тест на перевірку знань про вакцинацію.

Якщо ви хочете перевірити наскільки добре ви розбираєтеся у питанні імунопрофілактики, перейдіть за посиланням та пройдіть тест [тут](#)

Nota bene.

- Сторінка проєктів, які втілює Міністерство охорони здоров'я України за підтримки Світового банку: <https://www.facebook.com/healthcareservice4people>

- Національний Портал з Імунізації: <https://vaccine.org.ua/>

- Безоплатний доступ до платформи UpToDate. Доступ до реєстрації та користування можна отримати через сайт Центр громадського здоров'я України за посиланням – <https://phc.org.ua/uptodate>.

- Центр громадського здоров'я. Імунізація. <https://www.phc.org.ua/kontrol-zakhvoryuvan/imunizaciya>

0 800 60•20•19

Національний контакт-центр
Міністерства охорони здоров'я України

Дайджест підготовлений у рамках спільного проєкту МОЗ України та Світового банку «Екстрене реагування на COVID-19 та вакцинація в Україні»

 **МІНІСТЕРСТВО
ОХОРОНИ
ЗДОРОВ'Я
УКРАЇНИ**

**ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я**

**Екстрене
реагування
на COVID-19
та вакцинація
в Україні**